

TRẢI NGHIỆM DU LỊCH ĐÁNG NHỚ (MTE) TRONG GIÁO DỤC TRẢI NGHIỆM: TIẾP CẬN LÝ LUẬN VÀ GỢI Ý ỨNG DỤNG TRONG ĐÀO TẠO DU LỊCH

ThS. Nguyễn Nhật Quang

Tóm tắt: Trong bối cảnh đổi mới giáo dục và sự chuyển hướng của ngành du lịch theo mô hình kinh tế trải nghiệm, việc vận dụng khái niệm “trải nghiệm du lịch đáng nhớ” (Memorable Tourism Experience - MTE) vào giáo dục trải nghiệm mang ý nghĩa lý luận và thực tiễn quan trọng. Bài viết tiếp cận vấn đề từ góc độ lý luận nhằm phân tích cơ sở khái niệm, đặc trưng và giá trị ứng dụng của MTE trong đào tạo nghề du lịch. Kết quả tổng hợp cho thấy MTE và giáo dục trải nghiệm có nhiều điểm tương đồng về bản chất như tính chủ động, cảm xúc, ý nghĩa cá nhân và khả năng phản tư. Việc tích hợp tinh thần MTE trong giáo dục nghề nghiệp, đặc biệt là du lịch góp phần đổi mới phương pháp dạy học, tạo trải nghiệm học tập đáng nhớ, đồng thời phát triển năng lực nghề và cảm xúc nghề nghiệp cho người học. Cuối cùng, tham luận đưa ra một số kiến nghị, đề xuất nhằm nâng cao chất lượng đào tạo tại trường Cao đẳng du lịch Huế.

Từ khóa: trải nghiệm du lịch đáng nhớ, giáo dục trải nghiệm, đào tạo du lịch, cảm xúc nghề nghiệp.

I. MỞ ĐẦU

Trong bối cảnh ngành du lịch đang chuyển mình mạnh mẽ theo xu thế phát triển của nền kinh tế trải nghiệm, yếu tố “trải nghiệm” đã trở thành một trong những yếu tố trung tâm tạo nên giá trị điểm đến và là yếu tố then chốt quyết định đến sự hài lòng, gắn bó của du khách đối với điểm đến. Trong nghiên cứu của Pine & Gilmore (1999) nhận định rằng trước đây du lịch chủ yếu hướng đến việc kích thích tiêu dùng dịch vụ, thì nay nhu cầu tìm kiếm trải nghiệm cá nhân hóa, chân thực và giàu cảm xúc là yếu tố xu hướng chủ đạo mà khách du lịch hướng đến. Trong dòng chảy ấy, khái niệm “trải nghiệm du lịch đáng nhớ” - Memorable Tourism Experience (MTE) được manh nha và trở thành một hướng nghiên cứu quan trọng trong du lịch hiện đại (Kim, Ritchie, & McCormick, 2012). Kết quả của rất nhiều nghiên cứu đã được nhấn mạnh rằng trải nghiệm đáng nhớ là nền tảng tạo nên giá trị cảm xúc, sự trung thành và hình ảnh thương hiệu của điểm đến (Tung & Ritchie, 2011).

Song song với đó, giáo dục trải nghiệm cũng nổi lên như một xu thế đổi mới trong giáo dục hiện đại, đặc biệt trong lĩnh vực giáo dục dạy nghề đòi hỏi năng lực thực hành và sự tương tác thực tế, trong đó có đào tạo du lịch. Theo mô hình chu trình học tập của Kolb (1984) đã mô tả giáo dục trải nghiệm một chu trình học tập thực sự hiệu quả khi người học được tham gia vào bốn giai đoạn liên tiếp từ trải nghiệm thực tế, quan sát phản tư, khái quát hóa trừu tượng và thử nghiệm tích cực. Trên nền tảng đó, nhiều cơ sở giáo dục đặc biệt là cơ sở giáo dục nghề nghiệp đã

triển khai nhiều hình thức học tập trải nghiệm như thực tập, thực tế doanh nghiệp, các dự án mô phỏng... nhằm giúp người học tiếp cận môi trường nghề nghiệp và tạo hứng thú trong học nghề.

Tuy nhiên, giữa hai hướng tiếp cận gồm trải nghiệm du lịch đáng nhớ và giáo dục trải nghiệm vẫn tồn tại một khoảng trống nghiên cứu đáng chú ý. Phần lớn các công trình, bài báo nghiên cứu quốc tế và trong nước tập trung vào xác định các yếu tố hình thành MTE ở góc độ người làm du lịch và du khách, trong khi rất ít nghiên cứu xem xét khả năng vận dụng khái niệm MTE trong lĩnh vực giáo dục, đặc biệt là giáo dục dạy nghề. Điều này mở ra hướng tiếp cận mới nhằm khai thác giá trị của MTE như một phương thức đổi mới trong giáo dục và thu hút người học.

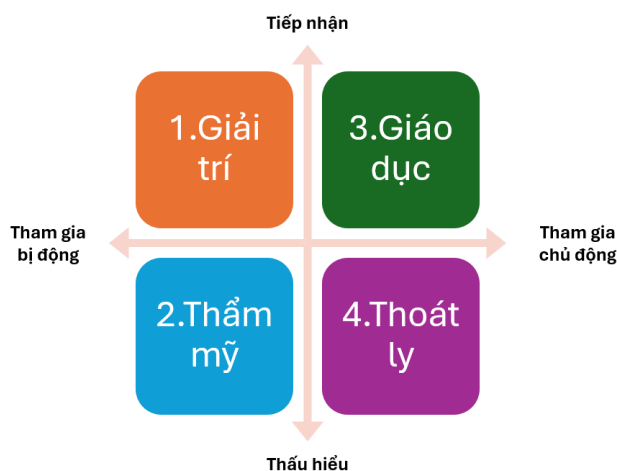
Từ nhận định trên, bài viết này lựa chọn tiếp cận từ góc độ lý luận và tổng hợp nhằm phân tích khái niệm và đặc trưng của trải nghiệm du lịch đáng nhớ; làm rõ vai trò và ý nghĩa của giáo dục trải nghiệm trong đào tạo dạy nghề; và luận bàn những điểm giao thoa giữa MTE và giáo dục trải nghiệm, từ đó gợi mở các ý tưởng phát triển giáo dục nghề nghiệp tại Việt Nam.

II. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU

1. Khái niệm cơ bản về trải nghiệm

Trải nghiệm là tiến trình của một cá nhân nhằm thu thập kinh nghiệm, bình luận hoặc một nhận định; các kinh nghiệm, bình luận hoặc nhận định này có thể tích cực hoặc tiêu cực. Trong du lịch, trải nghiệm của khách hàng được cảm nhận từ cái nhìn đầu tiên, cảm nhận của bản thân, nhận thức về sự việc và hành vi của khách hàng tương tác với các chủ thể khác nhau như là người phục vụ, cơ sở vật chất, khách hàng khác... trong quá trình trải nghiệm. Trải nghiệm của khách hàng hiện nay không chỉ dừng lại tại trải nghiệm các yếu tố dịch vụ cơ bản đáp ứng được nhu cầu cơ bản của khách hàng mà còn bao gồm các trải nghiệm gia tăng (value added) nhằm thỏa mãn nhu cầu cao nhất của khách hàng (Bùi, Trần, & Nguyễn, 2020).

Pine and Gilmore (1999) đã đưa ra bốn yếu tố cấu thành trải nghiệm của khách hàng bao gồm: 1. giải trí, 2. giáo dục, 3. thẩm mỹ và 4. thoát ly thực tại. Trong mô hình trải nghiệm này, các trải nghiệm của khách hàng được phân loại dựa trên hai chiều, sự tham gia của khách hàng theo hướng chủ động hoặc bị động và kết quả nhận được là tiếp nhận hoặc thấu hiểu.

Sơ đồ 1: Các thành phần của trải nghiệm theo Pine and Gilmore (1999)

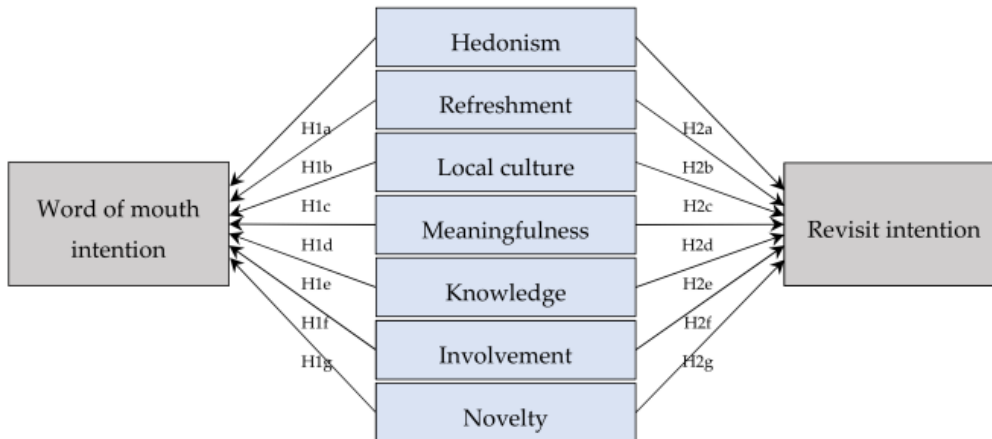
Chúng ta cũng cần lưu ý rằng, không phải mọi hoạt động mang tính trải nghiệm đều tạo ra “trải nghiệm” thực sự có giá trị, mà chỉ khi cá nhân thực sự tham gia chủ động, cảm nhận sâu sắc và rút ra được ý nghĩa cho bản thân, thì trải nghiệm mới hình thành và trở nên đáng nhớ. Bùi, Trần, & Nguyễn (2020) đã phân biệt rõ giữa “trải nghiệm” với “hoạt động mang tính trải nghiệm”. Trải nghiệm được hiểu là quá trình cá nhân tham gia, cảm nhận, phản tư và hình thành ý nghĩa từ các hoạt động thực tiễn, trong khi hoạt động trải nghiệm là hình thức tổ chức nhằm tạo điều kiện cho người tham gia có được những cảm nhận và chuyển hóa đó. Như vậy, trải nghiệm là kết quả tâm lý, nhận thức và cảm xúc mà cá nhân đạt được, còn hoạt động trải nghiệm là phương tiện hay bối cảnh để quá trình ấy diễn ra..

2. Trải nghiệm du lịch đáng nhớ (MTE)

Trải nghiệm du lịch là trạng thái tinh thần chủ quan được khách du lịch cảm nhận và tồn tại trong nhận thức, tri giác và cảm xúc của họ. Tuy nhiên, không phải trải nghiệm nào cũng có thể nhớ được lâu và không phải trải nghiệm nào cũng có chiều hướng tích cực (Nguyen & Tran, 2023). Nhóm nghiên cứu Kim và cộng sự (2012) đã tiến hành nghiên cứu chuyên sâu trải nghiệm du lịch đáng nhớ và mối quan hệ của nó, họ đánh giá rằng trải nghiệm du lịch hình thành có chọn lọc từ những trải nghiệm du lịch tùy thuộc vào đánh giá của mỗi cá nhân về trải nghiệm đó. Nhóm nghiên cứu cũng cho rằng “Trải nghiệm du lịch đáng nhớ là trải nghiệm du lịch được ghi nhớ và có thể hồi tưởng lại sau khi sự kiện đã diễn ra” và trải nghiệm du lịch đáng nhớ này có thể tích cực hoặc tiêu cực.

Trong nghiên cứu của Yu, Chang, & Ramanpong (2019) về đánh giá “Trải nghiệm du lịch đáng nhớ của khách tham quan tại điểm đến vườn bảo vệ: nghiên cứu điển hình tại vùng tự nhiên Xitou” đã tái khẳng định ảnh hưởng quan trọng của trải nghiệm du lịch đáng nhớ đến hành vi của khách du lịch tham quan các điểm du lịch tự nhiên tại Trung quốc, cụ thể các hành vi quay lại và giới thiệu điểm đến. Các

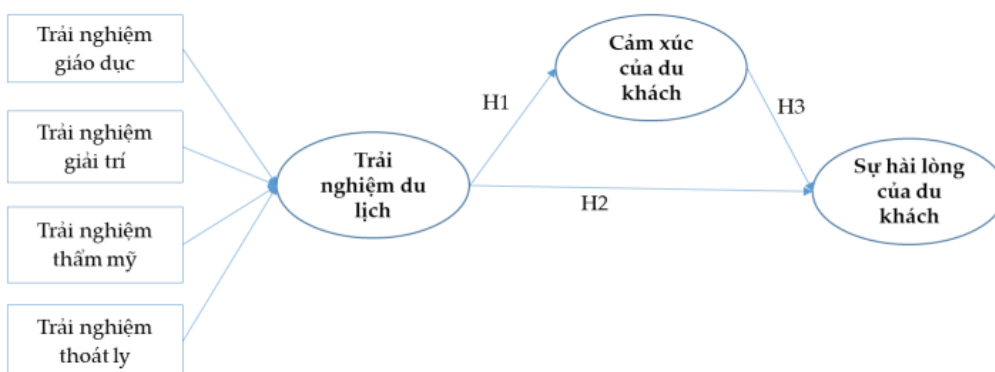
yếu tố ảnh hưởng bao gồm sự tận hưởng, sự mới lạ, văn hóa địa phương, ý nghĩa của điểm đến, kiến thức, sự tham gia và sự mới lạ...

Sơ đồ 2: Mô hình các yếu tố trải nghiệm du lịch đáng nhớ đến truyền miệng và quay lại điểm đến của du khách

(Yu, Chang, & Ramanpong, 2019)

Bùi Thị Tám và cộng sự (2020) đã nghiên cứu tác động của trải nghiệm du lịch đến cảm xúc và sự hài lòng của du khách tại điểm đến Nha Trang. Nghiên cứu đã tiến hành phân tích và xác định 04 yếu tố cấu thành trải nghiệm du lịch của du khách bao gồm trải nghiệm thẩm mỹ, trải nghiệm thoát ly, trải nghiệm giải trí và trải nghiệm giáo dục. Kết quả nghiên cứu khẳng định có mối liên hệ và tác động cao giữa trải nghiệm du lịch, cảm xúc và sự hài lòng của du khách đối với điểm đến. Nghiên cứu này là cơ sở để giúp các nhà quản lý có thể xây dựng các giải pháp để cung cấp các trải nghiệm đa chiều cho du khách tăng mức độ hài lòng và trải nghiệm đáng nhớ cho du khách đối với điểm đến.

Sơ đồ 3: Mô hình tác động trải nghiệm du lịch đến cảm xúc và sự hài lòng của du khách đối với điểm đến

(Bùi Thị Tám và cộng sự, 2020)

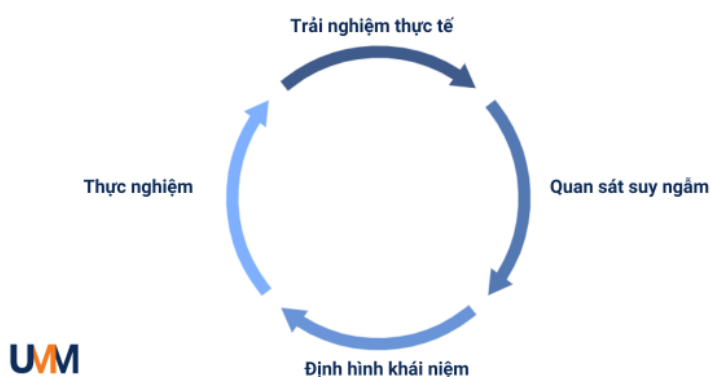
Tóm lại, có thể hiểu khái niệm trải nghiệm du lịch đáng nhớ là tổng hòa những cảm xúc, nhận thức và ý nghĩa tích cực mà cá nhân ghi nhớ lâu dài sau khi

tham gia hoạt động du lịch, được tạo nên bởi sự mới lạ, tính tham gia, cảm xúc hứng thú, giá trị văn hóa và sự phản tư cá nhân. Đây chính là nền tảng lý luận quan trọng để xem xét khả năng vận dụng MTE vào bối cảnh giáo dục trải nghiệm trong đào tạo du lịch, nhằm tạo ra những trải nghiệm học tập có ý nghĩa, sâu sắc và bền vững.

3. Giáo dục trải nghiệm trong đào tạo nghề du lịch

Tư tưởng nền móng về giáo dục trải nghiệm được John Dewey đề xuất từ năm 1938 trong tác phẩm *Experience and Education* (Dewey, 1938) và đã trở thành nền tảng cho giáo dục trải nghiệm và các lý thuyết học tập dựa trên kinh nghiệm. Triết lý của Dewey về giáo dục trải nghiệm là phương pháp giáo dục coi kinh nghiệm thực tiễn của người học là trọng tâm của quá trình hình thành tri thức, kỹ năng và giá trị cá nhân; con người học tốt nhất khi họ được làm, được suy ngẫm và được áp dụng điều đã học vào thực tiễn (Dewey, 1938).

Phát triển từ tư tưởng của Dewey, nhà nghiên cứu David A. Kolb đã một lần nữa xác nhận học tập trải nghiệm là quá trình trong đó tri thức được kiến tạo thông qua sự chuyển hóa của kinh nghiệm (Kolb, 1984). Quá trình học tập diễn ra qua bốn giai đoạn nối tiếp nhau: (1) Trải nghiệm cụ thể trong đó người học tham gia trực tiếp vào hoạt động thực tế; (2) Quan sát phản tư khi người học suy ngẫm, phân tích những gì đã diễn ra; (3) Khái quát hóa trừu tượng là việc hình thành khái niệm, lý thuyết hoặc nhận thức mới từ trải nghiệm; (4) Thử nghiệm chủ động là việc áp dụng kiến thức mới vào tình huống khác. Theo Kolb, học tập trở thành một quá trình cá nhân hóa, giàu cảm xúc và mang tính sáng tạo cao và điều này tương đồng với bản chất của “trải nghiệm du lịch đáng nhớ”.

Sơ đồ 4: Chu trình học tập qua trải nghiệm

Nguồn: umm.edu.vn

III. MỐI QUAN HỆ GIỮA TRẢI NGHIỆM DU LỊCH ĐÁNG NHỚ (MTE) VÀ GIÁO DỤC TRẢI NGHIỆM

Mặc dù khái niệm “trải nghiệm du lịch đáng nhớ” và “giáo dục trải nghiệm” là hai khái niệm khác nhau được phát triển trong các lĩnh vực khác nhau tuy nhiên nó lại chia sẻ các điểm tương đồng về bản chất, mục tiêu và cơ chế hình thành giá

trị. Cả hai khái niệm đưa trải nghiệm cá nhân thành trung tâm và hạt nhân của quá trình nhận thức, nhấn mạnh vai trò của sự tham gia chủ động, cảm xúc và ý nghĩa cá nhân của chủ thể tham gia (khách du lịch và người học) trong việc hình thành giá trị của điểm đến hoặc tri thức của người học.

Đánh giá về mặt bản chất thì MTE và giáo dục trải nghiệm như đã đề cập đều xem trải nghiệm là quá trình tương tác giữa chủ thể tham gia (khách du lịch và người học) và môi trường (điểm đến và nhà trường), trong đó nêu rõ người tham gia không những chủ động tham gia mà còn là chủ thể đồng kiến tạo các giá trị. Trong du lịch, du khách tạo nên trải nghiệm đáng nhớ khi họ chủ động tham gia, cảm nhận và phản tư về hành trình của mình (Tung & Ritchie, 2011). Trong giáo dục, người học kiến tạo tri thức thông qua hành động, phản tư và thử nghiệm (Kolb, 1984) để hình thành kiến thức. Như vậy, sự chủ động và phản tư là điểm giao cắt quan trọng của hai lĩnh vực.

Đánh giá về khía cạnh cảm xúc thì trong giáo dục, đặc biệt là giáo dục nghề nghiệp, yếu tố cảm xúc tích cực đóng vai trò quan trọng trong kích thích người học giá tăng động lực học hỏi, sự hứng thú trong học tập và mức độ gắn kết với nghề học (Beard & Wilson, 2006). Việc xây dựng chương trình đa dạng gắn với nhiều hoạt động nghề nghiệp như là tiếp xúc với du khách, tham quan điểm đến, học tập qua các case study sẽ giúp cho quá trình học tập trở nên sâu sắc và để lại ấn tượng lâu dài. Tương tự, cơ chế hình thành MTE, cảm xúc chính là yếu tố làm cho một trải nghiệm trở nên đáng nhớ hơn. Kim và cộng sự nhấn mạnh trong nghiên cứu rằng trạng thái cảm xúc tích cực và sự gắn bó tâm lý tạo ra ký ức bền vững hơn về điểm đến (Kim, Ritchie, & McCormick, 2012).

Ngoài ra, trong ý nghĩa và giá trị phản tư, cả hai khái niệm trên đều xem trải nghiệm có giá trị khi nó mang lại sự thay đổi nhận thức hoặc hành vi. Trong trải nghiệm du lịch đáng nhớ, một chuyến đi hay một điểm đến thực sự đáng nhớ, lưu lại trong tâm trí khách du lịch chỉ khi du khách cảm nhận được ý nghĩa của nó, ví dụ như học hỏi thêm một nền văn hóa, nhận ra giá trị cuộc sống... Trong khi đó, mục tiêu cuối cùng của giáo dục trải nghiệm là tạo ra sự chuyển hóa trong tri thức, thái độ và hành vi của người học, cụ thể kiến thức được người học tiếp nhận. Do đó, chúng ta có thể xem “ý nghĩa đối với cá nhân” chính là sợi dây kết nối chính giữa MTE và giáo dục trải nghiệm.

Cuối cùng, xét trong bối cảnh đào tạo nghề du lịch, sự kết nối giữa MTE và giáo dục trải nghiệm mang ý nghĩa đặc biệt. Du lịch là một lĩnh vực vừa có tính học thuật, vừa có tính nghệ thuật và cảm xúc cao. Vì vậy, nếu các hoạt động học tập được thiết kế theo hướng tạo ra trải nghiệm đáng nhớ cho người học, chẳng hạn như tham gia vào dự án du lịch cộng đồng, thực hành tổ chức sự kiện, hoặc phục vụ trong môi trường thực tế thì quá trình đó không chỉ giúp sinh viên rèn kỹ năng nghề mà còn hình thành bản sắc nghề nghiệp, niềm tự hào và tình yêu với nghề. Những

trải nghiệm ấy có thể trở thành “trải nghiệm học tập đáng nhớ”, để lại dấu ấn lâu dài, giúp sinh viên định hình mục tiêu và động lực phát triển bản thân.

Từ những điểm tương đồng về tính chủ động, cảm xúc, ý nghĩa và khả năng phản tư, có thể khẳng định rằng MTE và giáo dục trải nghiệm có mối quan hệ hỗ trợ lẫn nhau. Việc vận dụng tinh thần của MTE vào giáo dục du lịch không chỉ làm phong phú quá trình học tập mà còn góp phần chuyển hóa hoạt động đào tạo thành hành trình trải nghiệm mang giá trị nhân văn và cảm xúc, qua đó thúc đẩy người học phát triển toàn diện về tri thức, kỹ năng và thái độ nghề nghiệp.

Một minh chứng rõ nét cho việc vận dụng tinh thần MTE trong đào tạo nghề du lịch chính là mô hình khách sạn thực hành (khách sạn Villa Huế) của trường Cao đẳng du lịch Huế. Tại đây, khi trực tiếp tham gia vào các hoạt động hàng ngày tại các bộ phận Lễ tân, Buồng, Nhà hàng và xử lý các tình huống với khách thật, sinh viên được trải nghiệm môi trường nghề nghiệp giàu cảm xúc, mới lạ và mang ý nghĩa cá nhân (học được nhiều điều mới cho bản thân), đây chính là những yếu tố cốt lõi của MTE. Thông qua các ca làm việc và hoạt động phản tư sau ca, người học không chỉ phát triển kỹ năng mà còn hình thành “ký ức nghề nghiệp đáng nhớ”, tăng mức độ gắn kết và động lực theo nghề. Điều này cho thấy việc tích hợp các yếu tố của MTE vào giáo dục trải nghiệm là hoàn toàn khả thi, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo du lịch.

IV. HÀM Ý LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN ĐỐI VỚI ĐÀO TẠO NGHỀ DU LỊCH

1. Hàm ý lý luận đối với đào tạo nghề du lịch

Từ các phân tích, đánh giá ở các phần trên có thể nhận định rằng trải nghiệm đáng nhớ và giáo dục trải nghiệm ngoài các mối tương đồng về cấu trúc tâm lý, nhận thức của người tham gia mà còn có thể bổ sung cho nhau trong việc xây dựng điểm đến hoặc môi trường học tập ý nghĩa. Về phương diện lý luận, mối quan hệ này gợi mở một hướng tiếp cận mới cho giáo dục nghề nghiệp và du lịch.

Trải nghiệm giáo dục có thể được xem như là một khung tham chiếu cho việc xây dựng, thiết kế các chương trình đào tạo và hoạt động học tập trong đào tạo dạy nghề, đặc biệt là nghề du lịch. Các nhà làm giáo dục cần cởi bỏ tư duy xem trải nghiệm học tập chỉ là quá trình rèn luyện kỹ năng đơn thuần, mà phải tư duy rằng mỗi hoạt động học tập là một hành trình cảm xúc, nhận thức và tư duy phản biện tương tự như cách một du khách trải nghiệm điểm đến. Từ đó, người học trở thành “người du hành trong thế giới nghề nghiệp” trở thành chủ thể sáng tạo ra trải nghiệm đáng nhớ của chính mình.

Khái niệm MTE giúp nhấn mạnh vai trò của cảm xúc người học trong học tập, khía cạnh thường bị các nhà quản lý và xây dựng chương trình đào tạo xem nhẹ. Và, quan trọng hơn MTE gợi ý hướng tiếp cận nhân văn hơn trong giáo dục khi xem mỗi hoạt động học tập là trải nghiệm đáng nhớ, có giá trị riêng thông qua

xây dựng một môi trường an toàn, khích lệ sáng tạo, tôn trọng sự khác biệt và khơi gợi tiềm năng cá nhân. Như vậy, trải nghiệm giáo dục không chỉ đào tạo kỹ năng nghề mà còn góp phần phát triển nhân cách và năng lực xã hội, điều mà các mô hình đào tạo nghề hiện đang hướng tới.

Về mặt lý luận, MTE mở rộng phạm vi khái niệm “trải nghiệm” trong giáo dục, từ chỗ thiên về kỹ năng thực hành sang hướng tiếp cận trải nghiệm toàn diện (tích hợp tri thức, cảm xúc và ý nghĩa cá nhân).

2. Hàm ý thực tiễn đối với đào tạo du lịch

Đánh giá về ý nghĩa thực tiễn, việc vận dụng tinh thần của MTE vào giáo dục nghề nghiệp mang lại nhiều gợi ý hữu ích cho cơ sở đào tạo, người học và cộng đồng.

Đối với nhà trường, cần chuyển đổi cách thức tiếp cận từ “đào tạo theo định hướng kỹ năng” sang “đào tạo theo định hướng trải nghiệm”. Trong đó các chương trình đào tạo cần được thiết kế, xây dựng theo hướng mở, tạo điều kiện, cơ hội cho sinh viên, học sinh tham gia vào chuỗi hoạt động học tập có tính trải nghiệm liên tục (từ quan sát, thực hành, tương tác, phản tư và chia sẻ cảm xúc) và tương tác như các thành phần của MTE. Đối với giáo viên, giảng viên giảng dạy cần phải thay đổi từ tư duy người truyền đạt kiến thức sang người thiết kế trải nghiệm. Giảng viên cần phải tạo môi trường học tập đa giác quan, gắn với thực tế và khuyến khích người học tự kiến tạo tri thức.

Đối với người học, sinh viên ngành du lịch cần được định hướng trở thành chủ thể của trải nghiệm, không chỉ học để thi mà học để làm nghề và để cảm nhận giá trị của nghề. Khi được tham gia sâu vào quá trình kiến tạo trải nghiệm (ví dụ như thiết kế tour, tổ chức sự kiện, phục vụ khách du lịch thật), người học sẽ phát triển đồng thời năng lực nghề nghiệp và cảm xúc nghề, từ đó hình thành bản sắc cá nhân và động lực phát triển dài hạn.

Cuối cùng, đối với doanh nghiệp và cộng đồng du lịch, việc hợp tác với cơ sở đào tạo để tổ chức các hoạt động học tập trải nghiệm mang lại lợi ích hai chiều: sinh viên có cơ hội tiếp cận thực tế, còn doanh nghiệp có thể tiếp nhận nguồn nhân lực được đào tạo gắn với thực tiễn. Sự phối hợp này cần được xây dựng trên tinh thần “cộng đồng học tập mở”, nơi các bên cùng chia sẻ kinh nghiệm, cùng tạo nên những “trải nghiệm đáng nhớ” cho người học (Nguyễn & Vũ, 2023).

Việc vận dụng tinh thần của MTE vào đào tạo du lịch hướng đến mục tiêu chuyển hóa quá trình học tập thành hành trình trải nghiệm nghề nghiệp. Khi người học cảm thấy hứng thú và tự hào với những gì mình trải qua, khi đó, học tập không còn là nhiệm vụ, mà trở thành một trải nghiệm đáng nhớ.

VI. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐÀO TẠO TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG DU LỊCH

Dựa trên mối tương đồng giữa trải nghiệm du lịch đáng nhớ và giáo dục trải nghiệm, một số kiến nghị, gợi ý được đề xuất đối với trường Cao đẳng du lịch Huế trong việc nâng cao hiệu quả đào tạo trong thời gian tới, đặc biệt là giáo dục dạy nghề như sau:

Thứ nhất, nhà trường cần quan tâm đặc biệt đến việc tăng cường thiết kế môi trường học tập “giàu” trải nghiệm cảm xúc. Các mô đun, học phần học tập, đặc biệt là dạy nghề, cần được tổ chức theo hướng tạo ra “hành trình trải nghiệm” thay vì chỉ tập trung vào nội dung thực hành kỹ năng hoặc lý thuyết. Ngoài ra, với lợi thế của Trung tâm Đào tạo thực hành nghề du lịch (khách sạn Villa Huế), nhà trường cần tăng tần suất các lớp học thực hành ở nhiều bộ phận, tạo điều kiện cho người học tiếp xúc đa dạng với các tình huống thật, qua đó hình thành các trải nghiệm học tập giàu cảm xúc giúp cho người học khắc sâu hơn các kiến thức.

Thứ hai, cần phát triển hệ thống thực tập tại doanh nghiệp theo hướng thực chất và toàn diện. Việc thực tập tại doanh nghiệp cần phải thay đổi theo hướng không chỉ quan sát mà chuyển sang mô hình trong đó sinh viên được giao nhiệm vụ, có người hướng dẫn và thực hiện phản tư sau ca làm việc (dưới sự giám sát của người hướng dẫn). Hình thức này không chỉ góp phần nâng cao năng lực nghề mà còn tạo ra các trải nghiệm có giá trị lâu dài, giúp người học củng cố niềm tin và sự gắn bó với ngành.

Thứ ba, đối với các môn học, mô đun lý thuyết cần tăng cường tích hợp nhiều hơn các hoạt động học tập mô phỏng, các dự án... như là mô phỏng lễ tân, thiết kế tour, thực hành hướng dẫn.... với mức độ tự chủ cao cho người học. Mô hình này giúp cho người học tự kiến tạo tri thức thông qua sự tham gia chủ động và phản tư.

Thứ tư là tập trung vào việc đào tạo giảng viên theo hướng “nhà thiết kế trải nghiệm”, trong đó giảng viên không chỉ đóng vai trò là người truyền đạt kiến thức mà còn là người có nhiều vụ tổ chức lớp học, không gian học tập giàu cảm xúc, tạo cơ hội cho học sinh sinh viên chủ động kiến tạo tri thức, rèn luyện tư duy phản biện và khả năng xử lý tình huống trong bối cảnh gần thực tế nhất.

Cuối cùng, xây dựng văn hóa học tập dựa trên trải nghiệm ý nghĩa. Nhà trường có thể phát triển các hoạt động ngoại khóa gắn với các điểm đến tại Huế, du lịch cộng đồng, sự kiện văn hóa..., giúp sinh viên kết nối bản sắc cá nhân với môi trường nghề nghiệp. Những trải nghiệm có chiều sâu tại địa phương sẽ giúp người học vừa phát triển kỹ năng, vừa xây dựng lòng tự hào nghề nghiệp.

V. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo theo tinh thần Nghị quyết 71-NQ/TW của Bộ Chính trị ban hành ngày 22/8/2025 về việc tập trung vào việc đổi mới giáo dục và đào tạo, với mục tiêu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực và phát triển bền vững, giáo dục Việt Nam đang chuyển biến mạnh mẽ từ

dạy học thụ động sang học tập chủ động và sáng tạo thì việc nghiên cứu và vận dụng khái niệm MTE vào giáo dục trải nghiệm mang ý nghĩa lý luận và thực tiễn sâu sắc.

Thông qua tổng hợp một số công trình nghiên cứu và phân tích các yếu tố cấu thành MTE, bài viết đã chỉ ra rằng bản chất của MTE nằm ở sự kết hợp giữa yếu tố cảm xúc, tính mới lạ, tham gia chủ động và giá trị ý nghĩa cá nhân; và những đặc trưng này cũng là nền tảng của quá trình học tập trải nghiệm trong giáo dục.

Sự tương đồng này cho phép nhận định rằng MTE và giáo dục trải nghiệm có mối quan hệ tương hỗ. Trong lĩnh vực đào tạo nghề, đặc biệt là đào tạo nghề du lịch việc ứng dụng MTE vào hoạt động dạy học làm cho hoạt động trở nên hấp dẫn, ý nghĩa và bền vững hơn.

Trên bình diện lý luận, bài viết góp phần làm rõ mối liên hệ giữa hai khái niệm MTE và giáo dục trải nghiệm, mở ra hướng tiếp cận mới trong nghiên cứu giáo dục dạy nghề hướng đến sự tích hợp giữa cảm xúc, tri thức và ý nghĩa trong học tập. Trên bình diện thực tiễn, các phân tích cho thấy việc thiết kế chương trình đào tạo theo tinh thần “trải nghiệm đáng nhớ” có thể nâng cao hiệu quả học tập, tăng tính gắn kết của người học, và khơi dậy động lực phát triển nghề nghiệp lâu dài.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Beard, C., & Wilson, J. (2006). *Experiential learning: A handbook for education, training and coaching* (2nd ed.). Kogan Page.
- Bùi, T. T., Trần, P. N., & Nguyễn, Q. H. (2020). Tác động của trải nghiệm du lịch đến cảm xúc và sự hài lòng của du khách - nghiên cứu trường hợp điểm đến Nha Trang. *Tạp chí Khoa học Đại học Huế: Kinh tế và Phát triển*, 131-149.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. Macmillan.
- Kim, J., Ritchie, J., & McCormick, B. (2012). Development of scale to measure memorable tourism experience. *Journal of Travel Research*, 12-25.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice-Hall.
- Nguyen, D. T., & Tran, H. T. (2023). Tác động của quy mô nhóm du lịch tới mối quan hệ giữa trải nghiệm du lịch đáng nhớ và ý định quay lại điểm đến của khách du lịch nội địa trong du lịch cộng đồng ở Việt Nam. *Kinh Tế và Phát triển số 310*, 76-86.
- Nguyễn, T., & Vũ, T. (2023). *Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả tổ chức các hoạt động trải nghiệm cho sinh viên Khoa Văn hóa và Du lịch — Trường Đại học Thủ đô Hà Nội*. Hà Nội: Trường Đại học Thủ đô Hà Nội.
- Pine, B., & Gilmore, J. (1999). *The experience economy: Work is theater and every business a stage*. Boston: Harvard Business School Press.

- Pine, B., & Gilmore, J. (1999). *The experience economy: Work is theater and every business a stage*. Boston: Harvard Business School Press.
- Tung, V., & Ritchie, J. (2011). Exploring the essence of memorable tourism experience. *Annals of Tourism Research*, 38(4), 1367-1386.
- Yu, C.-P., Chang, W.-C., & Ramanpong, J. (2019). *Assessing visitors' memorable tourism experiences (MTEs) in Forest recreation destination: A case study in Xitou Nature education area*. MDPI.

MEMORABLE TOURISM EXPERIENCE (MTE) IN EXPERIENTIAL EDUCATION: A THEORETICAL APPROACH AND APPLICATION SUGGESTIONS IN TOURISM TRAINING

Abstract: *In the context of educational reform and the transformation of the tourism industry toward the experience economy model, the application of the concept of Memorable Tourism Experience (MTE) in experiential education carries significant theoretical and practical implications. This paper adopts a conceptual approach to analyze the foundations, characteristics, and educational value of MTE in vocational tourism training. The findings indicate that MTE and experiential education share essential similarities in nature, including active participation, emotional engagement, personal meaning, and reflective thinking. Integrating the spirit of MTE into vocational education, particularly in tourism, contributes to the innovation of teaching methods, fosters memorable learning experiences, and promotes the development of professional competence and emotional engagement among learners. Finally, the paper offers several recommendations and proposals to improve the quality of training at Hue Tourism College.*

Keywords: *memorable tourism experience, experiential education, tourism training, professional emotion.*